

งานนักลงทุนสัมพันธ์...เส้นเลือดหลักของกระบวนการเปิดเผยข้อมูล (ตอนที่ 1)

พิชญนันท์ วัชรอาภา

ฝ่ายพัฒนาธรรมาภิบาลเพื่อตลาดทุน สถาบันกองทุนเพื่อพัฒนาตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การเปิดเผยข้อมูลถือเป็นหัวใจสำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งมาจากหลักการเรื่องความ โปร่งใส และความเท่าเทียมกัน อันเป็น 2 ใน 4 หลักการพื้นฐานของการกำกับดูแลกิจการ การเปิดเผยข้อมูลมิได้เป็นเพียงภาระหน้าที่ของบริษัทจดทะเบียน แต่ยังให้ประโยชน์ต่อบริษัทโดยส่งผลต่อราคาหุ้นที่สะท้อนมูลค่าที่ควรจะเป็น

เป็นที่ทราบกันดีว่า ราคาหุ้นที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ทุกวันนี้ เป็นราคาในอนาคตของกิจการ มิใช่ราคาปัจจุบัน ดังนั้นการคำนวณราคาจึงเกิดจากการคาดหวังของนักลงทุนต่อการเติบโต หรือมูลค่าของกิจการในวันข้างหน้า แล้วนักลงทุนจะทราบได้อย่างไรว่า กิจการจะเติบโตหรือถดถอย หากเติบโตจะเป็นไปในทิศทางใด สิ่งเหล่านี้จะนั่งเทียนนึกขึ้นมาลอยๆ ก็คงเป็นไปได้ หากแต่ต้องอาศัยการเปิดเผยข้อมูลที่ต้องสื่อสารอย่างเป็นระบบให้แก่ นักลงทุน นักวิเคราะห์ ตลอดจนสื่อมวลชนต่างๆ บทความฉบับนี้จึงขออนุญาตทำความเข้าใจเรื่องงาน IR กันสักหน่อยว่าคืออะไร เป้าหมายของงาน และบทบาทความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน

งานนักลงทุนสัมพันธ์ (Investor Relations – IR) คือการจัดการเชิงกลยุทธ์ในเรื่องการสื่อสารข้อมูลที่จำเป็น เพื่อให้ราคาหุ้นของบริษัทสะท้อนมูลค่าที่ควรจะเป็น โดยอาศัยความรู้ด้านการเงิน การสื่อสาร และการตลาดในการบริหารจัดการข้อมูลของบริษัทไปยังกลุ่มเป้าหมาย อันได้แก่ นักวิเคราะห์ นักลงทุนสถาบัน นักลงทุนรายย่อย ตลอดจนผู้มีส่วนได้เสียอื่น ทั้งภายในและภายนอกองค์กร เช่นหน่วยงานกำกับดูแล คณะกรรมการและผู้บริหารของบริษัท เป็นต้น

เมื่อเป็นการจัดการเชิงกลยุทธ์ ก็ต้องถามย้อนกลับไปถึงเป้าหมายว่าคืออะไร ดังนั้น บริษัทจดทะเบียนจึงจำเป็นต้องเริ่มต้นด้วยการกำหนดเป้าหมายของงาน IR ให้ชัดเจนเสียก่อน เป้าหมาย IR ที่ดีควรจะสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร (Corporate Goal) หรืออีกนัยหนึ่งเป็นเป้าหมายที่สนับสนุนเป้าหมายใหญ่ขององค์กร ในฐานะที่เป็นกิจการที่แสวงหากำไร เป้าหมายหลักขององค์กรก็คือการสร้างผลตอบแทนที่เหมาะสมให้แก่ผู้ถือหุ้น และดูแลผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสีย เมื่องาน IR เป็นกระบวนการสื่อสารเพื่อให้ข้อมูลแก่นักลงทุนและผู้ถือหุ้น เพื่อให้ราคาหุ้นที่สะท้อนความเป็นจริง อันจะส่งผลต่อความมั่งคั่งของผู้ถือหุ้นโดยตรง งาน IR จึงเป็นส่วนหนึ่งของการบรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ตัวอย่างเป้าหมายของงาน IR มีได้ทั้ง การเพิ่มสภาพคล่องของการซื้อขาย องค์กรประกอบของผู้ถือหุ้นที่มีความสมดุล เช่นมีทั้งนักลงทุนสถาบัน และรายย่อย ในสัดส่วนที่บริษัทต้องการ ความสามารถในการระดมทุนเมื่อต้องการ การเพิ่มความสนใจของนักลงทุนสถาบันต่อหุ้นบริษัท เพื่อช่วยให้หุ้นมีเสถียรภาพยิ่งขึ้น การเพิ่มจำนวนบทวิเคราะห์ของนักวิเคราะห์ต่อหุ้นบริษัท ตลอดจนการสร้างภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือต่อนักลงทุนทั้งภายในและภายนอกประเทศ เหล่านี้ล้วนเป็นเป้าหมายของ IR ได้ทั้งสิ้น

ในกระบวนการสื่อสารข้อมูลนั้น ควรสื่อสารไปยังผู้มีส่วนได้เสียทั้งภายในและภายนอกองค์กร จากผลการสำรวจบริษัทจดทะเบียนในกลุ่ม SET100 ที่ไม่อยู่ใน SET50 เมื่อปี 2550 พบว่า บริษัทจดทะเบียนไทยยังมีการสื่อสารภายในองค์กร โดยเฉพาะในรูปแบบของการจัดทำ IR Internal Report เสนอต่อคณะกรรมการและผู้บริหารค่อนข้างน้อยมากเมื่อเทียบกับต่างประเทศ นอกจากนี้ การสื่อสารภายในที่มีประสิทธิภาพยังทำให้คณะกรรมการหรือผู้บริหารได้รับข้อมูลสะท้อนกลับ (Feedback) ที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการดำเนินงาน โดยเฉพาะข้อเสนอแนะจากนักวิเคราะห์หรือนักลงทุนสถาบัน ผู้จัดการกองทุนต่างๆ โดยบริษัทจดทะเบียนชั้นนำหลายแห่งได้นำข้อเสนอแนะเหล่านี้มาประกอบการพิจารณากลยุทธ์การดำเนินงาน ส่งผลต่อการเติบโตอย่างรวดเร็วของบริษัท

สำหรับบทบาทความรับผิดชอบของผู้ที่ปฏิบัติงาน IR อย่างน้อยควรประกอบด้วย 1) การสร้างความเข้าใจให้แก่ นักลงทุน ถึงวิธีการดำเนินธุรกิจของบริษัท หรือผลิตภัณฑ์ 2) การสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์กับนักวิเคราะห์ นักลงทุน หรือแม้กระทั่งนักข่าว โดยประสานงานร่วมกับฝ่ายสื่อสารองค์กร หรือฝ่ายประชาสัมพันธ์บริษัท 3) การนำข้อเสนอแนะ ที่เป็นประโยชน์ของนักลงทุนเสนอต่อฝ่ายบริหาร 4) การติดตามบทวิเคราะห์หุ้นของบริษัทและความเห็นของ นักวิเคราะห์ 5) การติดตามความเคลื่อนไหวของราคาหุ้นและปริมาณการซื้อขายหุ้นของบริษัทในแต่ละวัน และเหตุผล เบื้องหลังการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญ 6) การนำเสนอข้อมูลต่อนักวิเคราะห์ และนักลงทุนเป้าหมาย ซึ่งประกอบด้วยงบ การเงินรายไตรมาส และรายปี ข้อมูลสำคัญอื่นที่มีใช้กับการเงิน Management Discussion and Analysis ตลอดจน Forward Looking ของ กิจการ

สำหรับในตอนหน้า จะคุยกันต่อถึงเรื่ององค์ประกอบสำคัญของงาน IR และประเด็นเกี่ยวกับบุคลากรงานด้าน IR ภูฏูแจสู่ความสำเร็จ ตลอดจนทิศทางในอนาคตของงาน IR

สนใจสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม ติดต่อเราได้ที่ cgcenter@set.or.th หรือ โทรศัพท์ 02- 229-2602-7